

7. klass

Inimeseõpetus

Õpitulemused	Õppesisu
• Iseloomustab murde- ja noorukiea arenguülesandeid üleminekul lapseeas täiskasvanuikka; • kirjeldab, kuidas mõjutavad inimese kasvamist ja arengut pärilikud ning keskkonnategurid; • toob näiteid inimese võimaluste kohta ise oma eluteed kujundada ning mõistab enda vastutust oma elutee kujundajamisel; • kirjeldab põhilisi enesekasvatuse võtteid: eneseveenmist, enesetreeningut, eneseergutust ja -karistust ning enesesisendust.	Inimese elukaar ja murdeea koht selles Areng ja kasvamine. Arengut ja kasvamist mõjutavad tegurid. Inimese elukaar. Murde- ja noorukiea koht elukaares. Inimene oma elutee kujundajana. Enesekasvatuse alused ja võimalused. Vastutus seoses valikutega.
• Selgitab, mis on minapilt ja enesehinnang; • kirjeldab positiivse endassesuhtumise kujundamise ja säilitamise võimalusi; • kasutab eneseanalüüsi oma teatud iseloomujooni, huve, võimeid ja väärtusi määrares; • väärtustab võimalusi oma iseloomu, huve, võimeid ja väärtusi positiivses suunas kujundada ning toob nende kohta näiteid; • kirjeldab inimeste erinevaid iseloomujooni, huve, võimeid ja väärtusi ning mõistab toetavate suhete rikastavat iseloomu; • kirjeldab suhete säilitamise ning konfliktide vältimise võimalusi; • demonstreerib õpituatsioonid töhusaid konfliktide lahendamise viise.	Inimese mina Minapilt ja enesehinnang. Eneseanalüüs: oma iseloomujoonte, huvide, võimete ja väärtuste määramine. Konfliktide vältimine ja lahendamine.
• Iseloomustab erinevaid rühmi ning liigitab neid suuruse, liikmetevahelise läheduse ja ülesande järgi;	Inimene ja rühm Erinevad rühmad ja rollid. Rollide suhtelisus ja kokkuleppelisus. Reeglid ja normid rühmas. Inimsuhteid toetavad reeglid ja normid.

• kirjeldab inimeste erinevaid rolle rühmades ning nende mõju inimese käitumisele; • mõistab normide ja reeglite vajalikkust ühiselu toimimisel ja korraldamisel; • võrdleb erinevate rühmade norme ja reegleid ning kirjeldab nende erinevusi; • kirjeldab rühma kuulumise positiivseid ja negatiivseid külgi.	Rühma kuulumine, selle positiivsed ja negatiivsed küljed. Hoolivus rühmas. Rühma surve ja toimetulek sellega. Sõltumatus, selle olemus. Autoriteet.
• Demonstreerib õpituatsioonis, kuidas kasutada tõhusaid sotsiaalseid oskusi uimastitega seotud olukordades: emotsioonidega toimetulek, enesetunnetamine, kriitiline mõtlemine, probleemide lahendamine ja suhtlemisoskus; • demonstreerib õpituatsioonis tõhusaid käitumisviise kiusamise ja vägivalda korral koolis; • eristab legaalseid ja illegaalseid uimasteid; • kirjeldab uimastite tarvitamise lühi- ja pikaajalist mõju inimese füüsilisele tervisele.	Turvalisus ja riskikäitumine Tõhusad enesekohased ja sotsiaalsed oskused, et vältida riskikäitumist: emotsioonidega toimetulek, enesetunnetamine, kriitiline mõtlemine, probleemide lahendamine, suhtlusoskus. Hakkamasaamine kiusamise ja vägivaldaga. Erinevad legaalsed ja illegaalsed uimastid. Uimastite tarvitamise lühi- ja pikaajaline mõju.
• Kirjeldab põhimuresid küpsemis-perioodil ning nendega toimetuleku võimalusi; • selgitab, milles seisneb suguküpsus; • kirjeldab omadusi, mis teevad noormehe ja neiu meeldivateks suhtluskaaslasteks; • selgitab soorolli olemust ning kirjeldab soostereotüüpset suhtumist; • kirjeldab inimliku läheduse erinevaid avaldumisviise: vastastikust seotust ja meeldimist, sõprust ja armumist.	Inimese mina ja murdeea muutused Varane ja hiline küpsemine – igaühel oma tempo. Muutunud välimus. Nooruki põhimured küpsemisperioodil. Suguküpsus. Naiselikkus ja mehelikkus. Soorollid ja soostereotüübid. Lähedus suhetes. Sõprus. Armumine. Käimine. Lähedus ja seksuaalhuvi. Vastutus seksuaalsuhetes ja turvaline seksuaalkäitumine.
• Õpilane mõistab, et toimetulek iseenda ja oma eluga tagab õnne ning rahulolu.	Õnn Toimetulek iseenda ja oma eluga õnne eeldusena.